

יו:

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

עין משפט
גז מוצה

גה א מתי פירא מהלי
מטשה קרנות ה' א
סמג לאין סמג:
גב ב מתי פירא מהלי
ניסורים ה' א:
ג מתי פירא מהלי
מטשה שני ה' א סמג
לאין סמג:
גד מתי פירא מהלי
מטשה שני ה' א:

דלמאי דסבידא ליה לדידיה מסרס ליה לקרא ורדיש ליה. דאלו היה דורש המקרא כסדרו לא היה נפקא ליה מקרא כדדריש השתא כדפ"ה ואם תאמר אחי אמאי משנה לר' שמעון בן אדרבה קשה מנגל למדרש דשפיר קדריש דעל כרחק צבור לא אמת לקודם זריקה אע"פ שנכתב קודם לתודה (ב) דמלל מקום אי להכי אמת לישימיק מיניה וילפינן ליה שפיר מתודה ושכתב בסוף כך נראה למשי"מ וכדפירש בתוספות דעל כרחק תודה אחיא לקודם זריקה דאיסורא אחרינא ליכא לאוקמא נה דליכא לאוקמי (ג) (ד) אחר זריקה דשרי לזרס והלכך ליכא למימר דמוקמינן צבור שנכתב קודם לפני זריקה דאחי נקל וחומר מתודה (ו) וכולה דמסתבר דהא מכל מקום על כרחק צריך לאוקמי תודה לפני זריקה קל ועוד דתדע זד חמור הוא אלל עולה מכל מקום לא אמת אלל להכי כדפירש ואם כן סוף סוף משמע (ז) כצטור: **איסורא** כע"פ.

אלא לאוכל מן העולה לאחר זריקה אפילו בפנים שהוא לוקה אמר רבא דילידא אימיה כר"ש תיליד ואי לא לא תיליד ואע"ג דאית להו פירכא מאי חומרא דכבורים ממעשר שכן יסורים לזרים אדרבה מעשר חמור שכן יסורין לאונן ומאי חומרא דתורה ושלמים ממעשר שכן טעונין מתן רמים ואימורין לגבי מוצה אדרבה מעשר חמור שכן יטעונין כסף צורה ומאי חומרא דכבור מתורה ושלמים שכן קדושתו מרחם אדרבה תורה ושלמים חמורים שכן טעונים סמיכה ונסכים ותנופת חוה ושוק ומאי חומרא דחטאת ואשם מכבור שכן קדשי קדשים אדרבה כבור חמור שכן קדושתו מרחם ומאי חומרא דעולה מוחטאת ואשם שכן כלייל אדרבה חטאת ואשם חמירי שכן מכפרי וכולהו חמירי מעולה דאית בהו שרי אכילות **אלא** מאי דילידא אימיה חרבי שמעון דלמאי דסבידא ליה לדידיה מסרס ליה לקרא ורדיש ליה וכי מזהירין מן הדין הא **אפילו** למאן דאמר עונשין מן הדין אין מזהירין מן הדין איסורא בעלמא והאמר רבא זר שאכל מן העולה לפני זריקה חוץ לחומה לרבי שמעון לוקה חמש חמשה איסורין הוו והא אגן תגן אלו הן הלוקין **אלא**

לאוכל עולה. אפי' לאחר זריקה ואפי' הן שהוא לוקה ואחרת עשה אשכחן נה בעלמא (ויקרא א) ועברו בני אהרן וגו' כליל היא ולא לאכילה: דילידא אימיה כר' שמעון: **ואע"ג דאחי פירכא**. למילתיה כדמשכח פירכא כבוליה ואילו: צטורים מותרים לאון לר' שמעון ביבמות כפרק הערל (דף ע"ג): **ואפי' זר**. יום מיתת מתו: **טעון כסף זורה**. לפדיונו דכתיב (דברים יד) וזרת הכסף צידך דבר שיש עליו זורה (ז) וזרת כבור אינו טעון לא סמיכה ולא נסכים כדמתן במנחות כפ' שמי מות (דף ע"ג): **אלא מאי היא** דילידא אימיה כו'. הואיל ואיית פירכא למילתיה מהו שמתו: **דלמאי דסבידא** ליה מסרס לקרא ורדיש ליה. לפי דעתו שהחומרים שהוא מוצא באתו שהוא מוצא חמורים נראה לו חומר סמג את המקרא לזרשו כהפך למצוא איסורין שמצא שאם דרשו כסדרו לא היה יכול ללמוד ממנו האיסורין הללו ככל אחד ואחד של דרש תחלה ובכורות זה הכבור וזה מה בא ללמדנו אם לאכול מן לחומה ק"ו ממעשר אם לאוכל לפני זריקה ק"ו מתורה ושלמים אין זה נכון שעדיין לא מצאו בתורה ושלמים ועל כרחו היה צריך לומר הא לא בא הכתוב אלל לאוכל מן הכבור לפני זריקה שהוא לוקה ומעשה אין לו אחרת לאוכל ממנו לאחר זריקה והוא זר וכן כבולין זה אחר זה: **וכי מזהירין מן הדין**. דקאמר אם לאכול מן לחומה קל וחומר ממעשר כו' ותו אם לפני זריקה קל וחומר מתודה

דלמא כוליה לחון לחומה אהו ודקאמר קל וחומר אין מזהירין מן הדין ואין כאלן אם אינו ענין: **ואפי' למאן דאמר כו'**. דהא ר' יוחנן דאית ליה ניה נחומיה בת אביו ונת אמו עונשין מן הדין וגיב אחרת איכא קרא יתירא: **איסורא בעלמא**. האי דקא שייכא כבוליה אחרת כו' לאיסורי בעלמא קאמר ולא למלקות: **וזר שאכל מן העולה כו'**. דוקא זר קאמר ואע"ג דכתיב לגבי עולה זר וזר דוקא קאמר דאי הוה זר לאו דהא חמש דקאמר חד משום חוץ לחומה דאחי כקל וחומר ממעשר וחד משום לפני זריקה דאחי כקל וחומר מתודה ושלמים וחד משום זר גמור אפי' לאחר זריקה דאחי כקל וחומר מכבור ו"ש לפני זריקה וחד משום אכל חוץ לקלעים דאחי כקל וחומר מחטאת ואשם וחד משום אוכל עולה ואפילו הוה ובתוך הקלעים וכל שכן זר חוץ לקלעים וחד לחומה אמת לוקה חמש: **משום חמשה איסורים**. קאמר ולא ללקות עליהן: **והאגן תגן אלו הן הלוקין**. וקמי צטורים ואוכל קדשי קדשים חוץ לקלעים: **קרא**

דלמא כוליה לחון לחומה אהו ודקאמר קל וחומר אין מזהירין מן הדין ואין כאלן אם אינו ענין: **ואפי' למאן דאמר כו'**. דהא ר' יוחנן דאית ליה ניה נחומיה בת אביו ונת אמו עונשין מן הדין וגיב אחרת איכא קרא יתירא: **איסורא בעלמא**. האי דקא שייכא כבוליה אחרת כו' לאיסורי בעלמא קאמר ולא למלקות: **וזר שאכל מן העולה כו'**. דוקא זר קאמר ואע"ג דכתיב לגבי עולה זר וזר דוקא קאמר דאי הוה זר לאו דהא חמש דקאמר חד משום חוץ לחומה דאחי כקל וחומר ממעשר וחד משום לפני זריקה דאחי כקל וחומר מתודה ושלמים וחד משום זר גמור אפי' לאחר זריקה דאחי כקל וחומר מכבור ו"ש לפני זריקה וחד משום אכל חוץ לקלעים דאחי כקל וחומר מחטאת ואשם וחד משום אוכל עולה ואפילו הוה ובתוך הקלעים וכל שכן זר חוץ לקלעים וחד לחומה אמת לוקה חמש: **משום חמשה איסורים**. קאמר ולא ללקות עליהן: **והאגן תגן אלו הן הלוקין**. וקמי צטורים ואוכל קדשי קדשים חוץ לקלעים: **קרא**

מבשר בשדה ערפה כדפי' הקונטרס בסמוך (א) אלל מקדשים קלים לא פריך הש"ס דהתם עיקר מלקות איכא מפשטיה דקרא בלא שום ייחור מנדי כתיב והבאחם שמה לכתיב לא מוכל לאוכלם וקאי אקרא דלעיל שסם מפורשים צו הלכך לאוכל חוץ לחומה לקי לא (ב) צעי קרא שרי כולן מפורשים צו ולכך לא הוה לאו שכללות מהדר פרושי ככל חד למה לי שמע מינה יסודי לאו לכל חד וחד כחילו כחוב ככל אחד פעם שניה לאו דחון לחומה ויבין דאית ענין לו מנהו ענין לדבר אחר הלכך צטורים לאוכל עד שלא קרא עליהן אכל וכן ככל חד וחד למילתיה לדבר חדש ואם תאמר ככל הקדשים הכתובים כאלן דיך אם תתן הלאו ענין למלקות לפני זריקה כבולין חוץ מצטורים אע"ג דילפינן מקל וחומר אין מזהירין מן הדין דשלמים ותודה ע"כ צריך לאוקמי קודם זריקה דלא שייך בהו איסור דצטורים ופרש"י אין הכי נמי דהא (ג) דפטרין כבוליה איטריך כבול לפני זריקה והא דר' שמעון מפרש לצטור לאוהרה לאוכל אחר זריקה איסורא קאמר מחטאת ואשם דמי חוץ לקלעים לוקה היינו משום צטור בשדה ערפה לא תאכלו הוא דנפקא כדלקמן ולוקה חמשה דאמר רבא חמש איסורי קאמר וצריך לומר הכא כדפירשית לעיל דרמינן ליה לר"ש כצטור אחי לאוהרה דאיסורא לאחר זריקה והא איטריך ללקות לאוכל (ד) ונתן לחומה לפי שאין עונשין מן הדין אלל משמע ליה דלאו כצטור ודכוליה אהו לשני דצטורים דהא לאיסור וחדא לפני זריקה ולכך אמר ר"ש דלאו כצטור לא הוה צטור לאיסור לפני זריקה דאחי כקל וחומר ממעשר וחד משום חוץ לחומה דאחי כקל וחומר מתודה ושלמים וחד משום זר גמור אפי' לאחר זריקה דאחי כקל וחומר מכבור ו"ש לפני זריקה וחד משום אכל חוץ לקלעים דאחי כקל וחומר מחטאת ואשם וחד משום אוכל עולה ואפילו הוה ובתוך הקלעים וכל שכן זר חוץ לקלעים וחד לחומה אמת לוקה חמש: **משום חמשה איסורים**. קאמר ולא ללקות עליהן: **והאגן תגן אלו הן הלוקין**. וקמי צטורים ואוכל קדשי קדשים חוץ לקלעים: **קרא**

מסורת הש"ס

(א) ונתן חוץ לקלעים: **והאגן תגן אלו הן הלוקין**. וקמי צטורים ואוכל קדשי קדשים חוץ לקלעים: **קרא**

הגהות הב"ח

(ב) הוה צ"ל דיה דלמאי וכו' קודם לתודה דאי להכי כ"ל ימית דמלל מקום נמקח: (ג) באר לביבא לאוקומיה לאחר זריקה דהא שרי לזרס כ"ל ימית נה נמקח: (ד) באר נקל וחומר מתודה והבו מסתבר דהא: (ה) באר סוף סוף משמע דבכבור אהא לאחר זריקה הרי: (ו) דיה איסורא כו' כבוליה כו' הא מריבא וכו' וזו דהוה דבכר חודש כצטורים עד שלא קרא ובתורה: (ז) באר דכפי' הקונטרס כמתוך ומקדשים קלים נמי לא פריך כ"ל ימית אכל נמקח: (ח) באר חוץ לחומה לא צריך קרא שרי כו' כ"ל ימית לקי נמקח: (ט) באר אין הכי נמי דהא דדרשינן לביבא איטריך לאוכל לפני זריקה וחדא חמש דקאמר חוץ לקלעים: (י) באר דמנפיה דקרא אמת דמי: (יא) באר ועוד קמי דבין דהא דמריבין חוץ לקלעים דבעלמא הוא דקאמר כדפי' הקונטרס למה לי חסות ליה דככל חד וחד כחוב קרא לציטור כדפי' הקונטרס לעיל כ"ל ימית וביבא ככל חד שסם חמשה מתודה כולן חוץ לחומה דהא דמריבין חוץ לקלעים וחד לחומה אמת לוקה חמש: **משום חמשה איסורים**. קאמר ולא ללקות עליהן: **והאגן תגן אלו הן הלוקין**. וקמי צטורים ואוכל קדשי קדשים חוץ לקלעים: **קרא**

מוסף רש"י

וכי מזהירין מן הדין. מתי קל וחומר לאוקמיה כלאי תבור (ביבמות סח).